

ЕРВІН ЛЮЦЕР

Не згаси своєї мрії

уроки з життя Йосифа

Київ
2023

УДК 27-42
ББК 86.37-43
Л 96

Перекладено за виданням:

Erwin W. Lutzer

Keep Your Dream Alive:

Lessons from the Life of Joseph

Kregel Publications
Grand Rapids, USA

Ервін Люцер

Л 96 Не згаси своєї мрії: уроки з життя Йосифа / Ервін Люцер;
пер. з англ. – К.: Єфетов О.В., 2023. – 168 с.

ISBN 978-966-8795-70-1

Розмірковуючи над біблійною історією про життя Йосифа, його власні мрії та Божу мрію стосовно нього, автор крок за кроком показує, як відданість однієї людини Богові за будь-яких обставин призвела не лише до втілення цих мрій, а й до становлення цілого народу, і зрештою, через цей народ – до спасіння всього людства.

Книга дарує велику розраду всім, хто вважає, що їхні мрії були щент розбиті через життєві обставини або хибні вчинки людей. Вона переконливо вчить, що жодна мрія, яку було нам даровано Богом, ніколи не може остаточно загинути, а той самий факт, що ми з вами ще живі, свідчить про те, що в Бога для нас залишилася принаймні одна мрія.

УДК 27-42
ББК 86.37-43

This book was originally published in the USA by Kregel Publications, Grand Rapids, Michigan, under the title *Keep Your Dream Alive: Lessons from the Life of Joseph*, copyright © 2003, 2012 by Ewin Lutzer. Translated and printed by permission. All rights reserved.

Цитати зі Святого Письма наводяться із «Сучасного перекладу з давньоєврейської та давньогрецької мов» Рафаїла Турконяка (УБТ, 2020).

В оформленні обкладинки та внутрішніх сторінок використовуються зображення за ліцензією Shutterstock.com.

ISBN 978-966-8795-70-1 (укр.)
ISBN 978-0-8254-4194-3 (англ.)

© Видавнича група «Нард»,
видання укр. мовою, 2023
© Erwin W. Lutzer, 2003, 2012

Зміст

1 Ви та ваша мрія	5
2 Мрія народжується	15
3 Мрія під загрозою	29
4 Мрія зазнає випробувань	41
5 Мрія розбита.....	57
6 Мрія оживає	73
7 Мрія збувається... майже.....	87
8 Мрія збувається	101
9 Маленька мрія – великий народ	115
10 Ваша мрія та Боже провидіння	127
11 Мрія приносить плід	145
12 Спадок мрії однієї людини.....	159

*Присвячується Линн –
нашому другому подарунку від Бога,
яка любить свою сім'ю та друзів,
але найбільше любить свого Бога.*

1

ВИ ТА ВАША МРІЯ

«У мене є мрія!» Мартін Лютер Кінг прославився здатністю надихати послідовників своєю мрією про расову рівність у Сполучених Штатах. Вона продовжує жити навіть через багато років після його смерті, тому що мрії, які дав Бог, так просто не вмирають.

У кожного з нас є якась мрія, бажання здійснити особливе покликання у своєму житті. Деякі мрії збуваються, інші – руйнуються через наші власні хибні рішення або чужі помилки. Усі ми живемо як зі здійсненими, так і нездійсненими мріями.

Ця книжка про мрії – особливо про *ваші* мрії, чи то розбиті, чи ті, що збулися; великі чи маленькі; минулі та сьогоднішні. Якщо ми не мріємо, то нічого не відбувається, і тому книжка закликає кожного з нас не згашати свою мрію.

На цих сторінках ми познайомимося з мрією одного юнака, якого відштовхнула сім'я, якого зрадили брати й кинули до в'язниці за неправдивим звинуваченням у спробі згвалтування. І все ж таки

ВИ ТА ВАША МРІЯ

до нас у Сині, Якого поставив спадкоємцем всього, через Котрого і віки сотворив» (Євреїв 1:1-2).

У рамках Старого Завіту Бог використовував численні методи, серед яких були видіння, спалахи інтуїції та сни, але сьогодні Він говорить через Христа і принесене Ним одкровення. Безумовно, в окремих випадках Бог, як і раніше, може звернутися до когось зі Свого народу через сон, але ми повинні бути дуже обережними з уявленням про те, що всі наші сни потребують тлумачення, або що світська людина наділена здібностями проаналізувати сон та зрозуміти його значення.

Ця книга не стільки про сни, скільки про наші мрії, тобто прагнення, цілі та уявлення щодо майбутнього. Не слід вважати, що подібні мрії неважливі. Письменник Едгар Аллан По був абсолютно правий, коли сказав: «Ті, хто марить удень, усвідомлюють багато чого з того, що вислизає від уваги тих, хто марить уночі». Можливо, ви мрієте про якусь конкретну професію (моя дружина завжди хотіла стати медсестрою, і ось її мрія здійснилася). Інші мріють про романтичні стосунки або життя в якійсь певній країні, або досягнення особливого статусу – у мистецтві, державному управлінні чи іншій сфері діяльності. Деякі люди, ставши жертвою насильства або переживши розлучення, мріють просто про те, щоб одного разу отримати емоційне зцілення.

Хочу зробити низку зауважень щодо подібних мрій.

По-перше, наші мрії можуть бути *різноплановими*. У підлітковому віці мої мрії змінювалися кілька разів. Спочатку я хотів стати поліцейським, потім – пілотом, а пізніше – політиком (а іноді – всіма трьома водночас). Коли ми дорослішаємо, наші мрії

НЕ ЗГАСИ СВОЄЇ МРІЇ

починають набувати форми, і багато з них відпадають, коли ми зіставляємо свої здібності з власними бажаннями. Утім, усі ми, як і раніше, про щось мріємо. Більшість людей страждають не від надлишку, а від нестачі мрій.

По-друге, мрії *бувають великими і маленькими*. Якщо менш значущі мрії не здійснюються, це не порушує загальної картини нашого життя. Подорож

Більшість людей
страждають не від
надлишку,
а від нестачі мрій

може не відбутися через брак коштів, а роман закінчиться гіркою розлукою... Подібні розчарування та багато інших можна пережити,

не полишаючи спроб досягти масштабнішої мети. Розбиті маленькі мрії – це не більш ніж дрібні цятки на картині, яку ми малюємо на полотні свого життя.

Але якщо зазнає краху велика мрія, то сам портрет, який зображує нас і наші можливості, спотворюється – інколи до невпізнання. Зруйнований шлюб; смертельне захворювання, що не лишає шансів на майбутнє; упевненість (зазвичай хибна) в тому, що нам ніколи не вдасться відновитися від пережитого відторгнення та образ... Подібні серйозні розчарування завдають нашим мріям нищівного удару, після чого думки про майбутнє викликають не радісне передчуття, а острах.

По-третє, *наші мрії можуть розбитися об наші ж власні гріхи або чужі помилки*. Мрії мільйонів були зруйновані іншими людьми або суворою реальністю. На жаль, мрії людей, які живуть у відсталих країнах, часто стикаються із серйозною перешкодою гнітючої дійсності: злиднями, безробіттям, браком

ВИ ТА ВАША МРІЯ

освіти. У такому разі, найімовірніше, залишається мріяти лише про одне: пережити ще один день.

Годі й казати, що час від часу нам доводиться переглядати власні мрії. Несподівані трагедії, проблеми зі здоров'ям та десятки інших розчарувань ладні в будь-який момент зруйнувати наші найзаповітніші мрії. Ось, що сказала Розалін Картер, дружина колишнього президента США, після смерті кількох родичів та поразки її чоловіка на виборах 1980 року: «Якщо ми не досягли здійснення своєї давньої мрії, то потрібно або шукати нову, або зрозуміти, що ще можна врятувати зі старої... Звісно, нам належить ще багато чого зробити, і, хоч би чим ми почали займатися в майбутньому, нам краще не відкладати» (журнал *Time*, 20 вересня 1989 року).

У світі скільки людей, стільки й розбитих мрій. Поговоріть із сусідом, запросіть на вечерю друга або послухайте молитовні потреби у своїй помісній церкві – і ви почуєте довгий перелік розчарувань. Наші очікування зазвичай перевищують реальні можливості. Десять поруч із вами прямо в цей момент, наче мильна бульбашка, лопається чиясь мрія, не залишаючи навіть натяку на можливість відновлення.

Але якщо ви більше не мрієте, то ви втратили мету в житті. Мрії подібні до горезвісної морквини на прутіку, яка дає нам привід дожити до завтра. Вони спонукають нас крокувати в майбутнє з вірою, що Божий план для нас ще не завершено. Саме тому один з моїх ділових знайомих щоранку молиться так: «Господи, збережи мене живим до самої смерті!»

Ця книга спирається на чотири фундаментальні істини.

1. *Той факт, що ми живі, доводить, що у Бога все ще є мрія для нас.*

НЕ ЗГАСИ СВОЄЇ МРІЇ

Ні про що не мріють лише мерці. Зрозуміло, мрії слід співвідносити з реальністю нашого віку, стану здоров'я та життєвого досвіду. Але мрія – це не більше ніж надія, навіть якщо вона залишається єдиним підґрунтям для сповненого сенсу майбутнього.

Один із найбільш розпачливих листів у своєму житті я отримав від чоловіка з в'язниці, який розповів, що від нього повністю відвернулася сім'я. У дитинстві його лупцював батько-алкоголік, і хлопчик часто піддавався приниженню та глузуванням. Він страждав від сексуального та фізичного насильства з боку двох членів власної родини. Сором та почуття відчуження і так були нестерпними, але у дванадцять років його помістили в інтернат, де він пережив ще більше насильства. Значну частину свого життя цей чоловік провів у психіатричних лікарнях, де його тримали в ув'язненні та накачували медикаментами.

Почувши мою проповідь «Доторкаючись до недоторканного», він хотів кричати і плакати, але боявся, що за це його повністю ізолюють. Ось, що він мені написав:

Я вже не хвилююся про те, чи пам'ятає про мене світ. Він швидкий на неприйняття таких зневажених і принижених, як я. Християни чинять так само. Ось чому я ніколи не міг нікому довіряти і не відчував, що комусь є до мене діло. Я ніколи по-справжньому не знав, що таке спокій та любов. Я злий через побачену несправедливість. Мені мільйон разів говорили, що я повинен перестати виправдовувати свої вчинки, але люди не розуміють, що коїться в моїй душі.

ВИ ТА ВАША МРІЯ

Я шкодую, що не помер, і мені довелося побачити це життя. Краще би Бог ніколи не створював людину. Для мене життя – це темрява без будь-якого виходу.

Я завжди ненавидів християн, тому що, скільки б я не просив Ісуса Христа допомогти мені, в мене було таке відчуття, що все це висить на волосині. Я прочитав Біблію та вивчив напам'ять деякі вірші, але не в змозі прийняти Бога або довіряти Йому та Його Слову. Найчастіше я відчуваю себе не одним із Божих обранців, а приреченим на вічний осуд і навіть відлученим від Бога. Але все ж у мені ще жевріє віра, і я сподіваюся, що Богу не байдуже.

Мої емоції в ланцюгах і кайданах. Мені вже давно варто було звернутися до вас по допомогу, але я постійно вишукував у вас недоліки. Мені все ще не віриться, що я можу бути комусь цікавий.

Життя завдало мені всіх ударів, яких могло. Я не знаю, що значить любити, і все, про що можу думати, – це хибне так зване суспільство та продажний уряд, який відіграв велику роль у всьому, що відбувається. Я сповнений гіркоти та жалю. Складно знайти людину, настільки ж бридку, як я. Мені хотілося б відшукати когось, на кого можна покластися і хто зможе ввірити мене в Божі руки.

Мене нудить від життя. Я хочу знайти якийсь вихід. Як же хочеться, щоб це був лише сон, від якого я одного разу прокинуся! Допоможіть мені!

НЕ ЗГАСИ СВОЄЇ МРІЇ

З глибиною болю автора цього листа, який розповів мені свою жахливу історію, можуть ототожнити себе тисячі людей. Його мрія була розбита чужими гріхами. Він має право сердитися. Чи залишилася в Бога мрія для цього чоловіка? Так, його надія не втрачена. У нього, як і раніше, залишається причина продовжувати жити.

Біблійний Йосиф може дати слабкий проблиск надії такій людині. Тонкий промінчик світла, що виходить з єгипетської темниці, проникає в його тюремну камеру в Нью-Джерсі. Наскільки нам відомо,

Йосифові не довелося стикнутися із сексуальним насильством, експлуатацією та довгим ув'язненням,

Бог сильний замінити зламану мрію Своєю власною

але він був несправедливо покараний і провів два роки у в'язниці. Проте Бог був із ним.

Багато з тих, хто бачив, як руйнуються їхні мрії, взагалі перестали мріяти. Але Бог сильний замінити зламану мрію Своєю власною.

Як показує досвід, багато людей занадто легко відмовляються від своєї мрії. Вони завжди надто швидко здаються. Наші мрії містять у собі як сміх, так і плач, бо нам добре відомий біль від того, як все виглядає насправді, і перспективи того, як все могло би бути.

Дивлячись на життя Йосифа, ми побачимо, що Бог постійно перевизначає наші нездійснені мрії, коригує їх або замінює на інші. Але Його особлива мрія – для Йосифа та для кожного з нас – обов'язково встоїть.

2. Ми маємо дозволити Богові відкрити Його мрію щодо нас.

Через молитву та вивчення Його Слова ми можемо розвинути близькі стосунки з Богом, які дава-

ВИ ТА ВАША МРІЯ

тимуть нам надію за будь-яких обставин. Можливо, Божа мрія зараз полягає просто в тому, щоб ви стали шанувальником, який приділяє Богові увагу та час, як Він на те заслуговує. Зрештою ви навчитеся служити Йому й іншими різними способами, будувати взаємини та кар'єру. Сьогодні ж ваша мрія таємна – лише між вами та Богом.

Можливо й таке, що ваша мрія колись здійсниться, але зараз її відтерміновано або Бог повів вас в іншому напрямку. Деякі з тих, хто читає ці рядки, можуть відчувати, що Бог дає їм нову мрію, про яку вони ніколи раніше не думали. Хай там як, кожен із нас усе ще може мріяти.

Одне з питань, на яке я спробую відповісти, розглядаючи історію Йосифа, звучить так: «Як відрізнити мрію, що дана нам Богом, від наших власних мрій?» Це складне запитання, на яке непросто відповісти, але ми мусимо спробувати.

3. Нам усім доводиться жити з нездійсненими мріями.

Багато людей вважають себе приреченими на вічне розчарування лише тому, що життєві обставини не дали здійснитися мрії, яка колись народилася в їхньому серці. Це не так. Навіть тим із нас, кому пощастило побачити, як здійснюються багато їхніх мрій, як і раніше, доводиться миритися з фактом, що ми не зможемо здійснити все, на що сподівалися, або в усій повноті стати такими, як нам хотілося б.

Питання не в тому, чи залишаться в нас нездійснені мрії, а в тому, як ми сприйматимемо втрати. Наше розчарування може стати Божим закликком

НЕ ЗГАСИ СВОЄЇ МРІЇ

Нас можуть бентежити перепони, що вкривають наш шлях, але для Бога, Який бачить кінець від самого початку, навіть посеред джунглів є стежка.

4. Якщо Бог обрав для нас мрію, то ніщо не зможе перешкодити їй здійснитися.

Цілком усвідомлюючи, що є багато людей, чії мрії були розбиті чужими гріхами, я все ж таки переконаний у тому, що ніщо, крім нашого власного непослуху, не зможе зруйнувати дану Богом мрію. Він ураховує всі людські недоліки і, даруючи нам мрію, узгоджує її з нашим минулим, усіма несправедли-

Бог використовує зло для досягнення Своїх цілей, коли наша віра здатна побачити більш масштабну картину Його волі та намірів

востями та випробуваннями, з якими ми стикаємося. У разі потреби Бог переглядає наші мрії та вносить до них зміни відповідно до обставин.

Ми побачимо, що Йосиф отримав мрію від Бога, яка багато разів згасала, перш ніж здійснитися. Але її було дано Богом, і тому врешті-решт вона здійснилася, хоча для цього знадобилося понад двадцять років!

Якби ми мали змогу запитати в Йосифа його думку, то почули б: «Бог більший за помилки наших батьків, братів та сестер або несправедливі вироки суду».

А потім би він додав: «Бог використовує зло для досягнення Своїх цілей, коли наша віра здатна побачити більш масштабну картину Його волі та намірів».

Є час жити і час помирати. Також є час мріяти.

І цей час – просто зараз.

